

APN Newsletter

สารจากประธานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูง แห่งประเทศไทย

จดหมายข่าวฉบับนี้ เป็นฉบับแรกของคณะผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย วาระ พ.ศ. 2564 - 2566 ซึ่งเป็นคณะผู้บริหารที่เข้ามาสานต่อพันธกิจที่สำคัญของวิทยาลัยฯ ต่อไป

ในปีนี้มีสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 รุนแรงมาก พยาบาลเป็นกำลังสำคัญของระบบบริการด้านสุขภาพของประเทศในการดูแลผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโควิด-19 ทำให้พยาบาลได้รับคำชื่นชมจากประชาชนและสังคมเห็นบทบาทของพยาบาลชัดเจน ได้รับคำยกย่องเป็นฮีโร่ในกรบชุดขาว

ท่ามกลางสถานการณ์ข่าวร้ายปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 ก็มีข่าวดีของวิชาชีพพยาบาลที่พยาบาลสายปฏิบัติการได้รับการเทียบคุณวุฒิระดับปริญญาเอกเป็นครั้งแรก คือ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านวุฒิบัตรและหนังสืออนุมัติที่สภาการพยาบาลส่งไปขอเทียบคุณวุฒิระดับปริญญาเอก นับว่าเป็นจุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกครั้งหนึ่งของวิชาชีพ เป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่ง ที่พยาบาลสายปฏิบัติการมีเส้นทางสร้างความก้าวหน้าของตนเอง ขอให้หน่วยงานการพยาบาลต้นสังกัดส่งพยาบาลเข้าเรียนในหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลระดับวุฒิบัตร หรือสนับสนุนให้พยาบาลพัฒนาตนเอง สะสมผลงานเป็นผู้ปฏิบัติการพยาบาลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา แล้วมาขอสอบหนังสืออนุมัติที่วิทยาลัยฯ จัดสอบทุกปีนะค่ะ เพื่อวิชาชีพเราจะ得有พยาบาลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ที่ได้รับการเทียบคุณวุฒิระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น

ด้วยรักและปรารถนาดี

รองศาสตราจารย์ ดร. อรสา พันธรัณย์
ประธานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย

Inside this issue

- ◆ สารจากประธานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย..... 1
- ◆ Best Practice of APN 2
- ◆ ข่าวสารจากวิทยาลัย 4
- ◆ ข่าวสารจากสมาคม APN 4
- ◆ กองบรรณาธิการ..... 4

Special points of interest

Best Practice of APN

เล่าเรื่องของเรื่องราวพยาบาล
ประสาทศัลยศาสตร์กับการ
พัฒนาการนำใช้หลักฐาน
เชิงประจักษ์

Best Practice of APN : Neuro-Trauma

เล่าเรื่องของเรื่องราวพยาบาลประสาทศัลยศาสตร์กับการพัฒนาการนำใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

บาดเจ็บที่ศีรษะ (traumatic brain injury: TBI) เป็นการบาดเจ็บที่ความรุนแรงและซับซ้อน เนื่องจากสมองมีการเปลี่ยนแปลงเป็นพลวัตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะจะมีการบาดเจ็บต่อเนื้อสมองทั้งระยะแรกและระยะที่สอง เช่น การมีก้อนเลือดชนิดต่างๆ หรือสมองบวมตามมา ส่งผลให้ความดันในกะโหลกศีรษะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว (increased intracranial pressure: IICP) และเสียชีวิตในที่สุดหากไม่ได้รับการรักษาทันเวลาที่

พยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะทางการพยาบาลที่เชี่ยวชาญเฉพาะโรค เพื่อเพิ่มผลลัพธ์การรักษาทางระบบประสาทให้กับผู้ป่วยเหล่านี้ โดยมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญและรวดเร็วในช่วงชั่วโมงทองหรือ “Golden Hour” ของผู้ป่วย ซึ่งนับจากเวลาที่เริ่มบาดเจ็บจนถึงเวลาที่เริ่มการรักษาที่เฉพาะเจาะจง การป้องกันการเกิดบาดเจ็บสมองระยะที่สองที่จะตามมา รวมถึงการลดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วย และการให้คำแนะนำที่จำเป็นสำหรับครอบครัวผู้ป่วย โดยกิจกรรมการพยาบาลส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม Neurophysiological interventions Psychosocial interventions และ Injury prevention interventions เช่น การประเมินและติดตามอาการเปลี่ยนแปลงทางระบบประสาทอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทันที การดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ การลดใช้การป้องกันการติดเชื้อตำแหน่งต่าง ๆ เช่น VAP CAUTI เป็นต้น นอกจากนี้ พยาบาลจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือนำใช้หลักฐานเชิงประจักษ์หรืองานวิจัยที่เฉพาะเจาะจง น่าเชื่อถือ ทันสมัย และนำมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทหน่วยงานตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการดูแลที่ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้หอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาทโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ซึ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์ขนาด 600 เตียง มีการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างจริงจัง รวมถึงผลักดันให้มีการพัฒนางานวิจัยในหน่วยงาน ภายใต้ภาระงานที่หนักหน่วง จากจำนวนผู้ป่วยวิกฤติและกึ่งวิกฤติที่ไม่จำกัดจำนวน ผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่สูงเกินมาตรฐาน และทรัพยากรบุคคล อุปกรณ์และเงินทุนที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่การพัฒนางานวิจัยของหน่วยงานได้มีมาอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยที่เกิดขึ้นได้รับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางการแพทย์ระดับ 1 จำนวน 3 เรื่อง และบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องการการดูแลผู้ป่วยระบบประสาทตีพิมพ์อีก 4 เรื่อง โดยงานวิจัยที่สำคัญปี 2558 มีงานวิจัยกึ่งทดลองเรื่อง ผลของการเตือนการถอดสายสวนปัสสาวะต่อการติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ ศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยระบบประสาทที่คาสายสวนปัสสาวะปี 2559 เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองเรื่อง การจัดการด้านโภชนาการและผลลัพธ์ทางคลินิกในผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะรุนแรงโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต และปี 2560 พัฒนางานวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมการดูแลช่องปากต่อสุขภาพช่องปากและการเกิดปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยวิกฤติ: การทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม ในผู้ป่วยระบบประสาทที่ไม่ให้ความร่วมมือ สำหรับบทความวิชาการ เช่น กรณีศึกษาเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะหลอดเลือดสมองหดเกร็งจากเลือดออกใต้เยื่อหุ้มสมองชั้นนอกแรกนอยด์จากโรคหลอดเลือดสมองโป่งพอง บทบาทพยาบาลในการส่งเสริมการตัดสินใจบริจาคอวัยวะของครอบครัวผู้ป่วยสมองตาย รูปแบบการจัดการทางการพยาบาลอย่างเร่งด่วนตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง การประเมินและการจัดการความปวดในผู้ป่วยผ่าเปิดกะโหลกศีรษะที่ไม่รู้สึกตัว ซึ่งงานวิจัยหรือผลงานวิชาการเหล่านี้ ส่งผลให้ผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะมีผลลัพธ์การดูแลที่ดีขึ้น กล่าวคือ การเตือนการถอดสายสวนปัสสาวะเมื่อหมดความจำเป็นทำให้ผู้ป่วยมีจำนวนวันการคาสายสวนปัสสาวะน้อยลง และมีอัตราการติดเชื้อ CAUTI ต่ำลง ผู้ป่วยได้รับการจัดการด้านโภชนาการโดยได้เริ่มให้อาหารทางทางเดินอาหารหลังจากการรักษาตัวในโรงพยาบาลเร็วขึ้น และได้รับพลังงานถึงเป้าหมายมากขึ้น รวมถึงผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลช่องปากแบบใหม่มีความสะอาดของช่องปากดีขึ้น ส่งผลให้การเกิด VAP ลดลง

จากผลงานที่ได้กล่าวไป เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ทำให้วิชาชีพพยาบาลเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจจากทีมสหวิชาชีพ โดยเฉพาะประสาทศัลยแพทย์ เพราะเราได้แสดงบทบาทอย่างชัดเจนว่าพยาบาลไม่ใช่เป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาของแพทย์เท่านั้น แต่พยาบาลสามารถ ทำงานโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ หรือทฤษฎีต่างๆ มาบูรณาการกับความรู้ที่ได้จากการ

Best Practice of APN : Neuro-Trauma

เล่าเรื่องของเรื่องราวพยาบาลประสาทศัลยศาสตร์กับการพัฒนาการนำใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

ดูแลคนไข้ประจำ เพื่อใช้ในการตัดสินใจที่สำคัญในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวได้เป็นอย่างดี และองค์ความรู้ที่เราพัฒนาขึ้นนั้นน่าเชื่อถือ เป็นระบบ และทดสอบได้

จากประสบการณ์การทำงานวิจัยจากงานประจำที่ผ่านมา ได้ค้นพบว่าหัวใจของการพัฒนาการสร้างงานวิจัยทางการพยาบาลให้สำเร็จมีหลักง่ายๆ คือ “ปัญหาหน้างาน สร้างการเรียนรู้วิเคราะห์ให้แพทย์ดูให้แตกฉาน-สืบค้นจนเชี่ยวชาญ-ปรับให้เข้ากับหน่วยงานเรา” โดยเริ่มต้นที่ “คำถามวิจัย” ซึ่งนับเป็นกระดุมเม็ดแรกที่สำคัญที่สุด คำถามวิจัยมักจะได้จากอุบัติการณ์หรือการบ่นจากผู้ป่วย-ญาติหรือผู้ร่วมงาน ได้จากตัวชี้วัดที่หน่วยงานยังทำไม่ถึง เป้าหมาย หรืออาจได้จากขั้นตอนในการทำงานที่ล่าช้าหรือติดขัด จากนั้นนักวิจัยนำคำถามวิจัยมาทำให้ชัดเจนและแหลมคม โดยใช้เครื่องมือ FINER และ PICO เมื่อได้คำถามวิจัยที่ชัดแล้วก็เข้าสู่กระบวนการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ นักวิจัยมีความเข้าใจในเรื่องที่สนใจดีขึ้น มีความรู้ที่ทันสมัย รู้ว่ามีความรู้เดิมผู้ศึกษาไว้แล้ว และหาช่องว่างของความรู้ในเรื่องนั้นๆ ทั้งนี้ นักวิจัยต้องมีทักษะด้านการอ่านและวิเคราะห์งานวิจัยอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจะนำไปสู่การสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากหลายๆ แหล่งเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งความคิดของนักวิจัย และช่วยในตัดสินใจในการดำเนินการต่อไป หลังจากนั้นจึงเข้าสู่การเขียนโครงร่างการวิจัย และการใช้ระเบียบวิธีวิจัย ทั้งนี้ งานวิจัยทุกเรื่องต้องผ่านคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลก่อนลงมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลตามมา

จากการถอดบทเรียนร่วมกันของทีมการพยาบาลหอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาท พบว่าจุดแข็งของการพัฒนาวิจัยหรืองานวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีผลงานน่าเชื่อถือ คือ ความมุ่งมั่นและปรารถนาดีของทีมการพยาบาล แม้ว่าหอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาทจะมีลักษณะงานที่หนักและภาระงานสูง แต่พยาบาลที่ปฏิบัติงานมีการรับรู้ปัญหาที่เป็น

ตัวชี้วัดคุณภาพของหอผู้ป่วย และมีความตั้งใจที่จะช่วยกันแก้ปัญหา และการมีพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (APN) ที่เชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยระบบประสาทสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการเน้นการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐาน

เชิงประจักษ์จากงานวิจัยอย่างเด่นชัด รวมถึงการสนับสนุนจากทีมสหวิชาชีพ และผู้บริหารโรงพยาบาล ทั้งด้านงบประมาณและเวลา ซึ่งทั้งหมดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการสร้างผลงานต่างๆ ให้สำเร็จได้ นอกจากนี้เป้าหมายหลักคือผู้ป่วยปลอดภัยและมีผลลัพธ์การรักษาที่ดีแล้ว การสร้างผลงานเหล่านั้น ยังก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติ 3 ด้านดังคำกล่าวของ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช คือ “สปก” หมายถึงเกิดความสุขและความสนุกในการทำงาน เกิดปัญญาที่ทำให้ผู้ทำงานเก่งขึ้น ฉลาดขึ้น เข้าใจและเชื่อมโยงเรื่องต่างๆ ได้ดีขึ้น และเกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งจากผลงานวิชาการ

เพียงแต่เราอย่ายึดติดกับข้อจำกัดที่เราแก้ไขไม่ได้ และปลุกพลังพิเศษในตัวของเราขึ้นมา ให้เริ่มต้นทำ และเพียรพยายามอย่างไม่ย่อท้อ และเมื่อปฏิบัติจนคุ้นชิน งานวิจัยก็จะเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำที่ไม่ทำให้เรายุ่งยากอีกต่อไป เรา จะเกิดความสุข และความภาคภูมิใจกับวิชาชีพพยาบาลโดยไม่ต้องป่าวร้อง ด้วยว่าความสำเร็จของงานนี้แหละจะเป็นเสียงแทนคำพูดของเรา-Work hard in silence let success make the noise.

APN สุพรรณรณ์ กิจบรรยงเลิศ
หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาท
โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต

ข่าวสารจากวิทยาลัย APN

1. วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย รับสมัครเป็นสมาชิกวิทยาลัยฯ เพื่อสร้างเครือข่ายพยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้หรือความชำนาญเฉพาะทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในสาขาต่างๆ ตามข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สมาชิกหรือผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด คือ ค่าธรรมเนียมการสมัครสมาชิกใหม่ ต้องชำระค่าธรรมเนียม 3,200 บาท (มีอายุ 5 ปี) สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่งานวิทยาลัยฯ โทร 02-5967573-4 email: apn.tnmc@gmail.com
2. ขอเชิญชวนผู้สนใจเข้าร่วมประชุมวิชาการประจำปี 2564 เรื่อง “ก้าวทันยุคการเปลี่ยนแปลงด้วยนวัตกรรมและการปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นเลิศ (Keep up with An Era of Change for Innovation and Best Practice in Nursing)” ระหว่างวันที่ 20-21 ธันวาคม 2564 ผ่านโปรแกรม Zoom (CNEU 11 หน่วยคะแนน) สามารถดูรายละเอียดโครงการได้ที่ www.tnmc.or.th

ข่าวสารจากสมาคม APN

ช่วงเดือนมีนาคม 2564 เป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงของสมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง (ประเทศไทย) เนื่องจากเป็นช่วงที่ครบวาระของคณะกรรมการอำนวยการ พ.ศ. 2562 – 2564 จึงได้มีกระบวนการเลือกตั้งเพื่อสรรหานายกสมาคมฯ และคณะกรรมการอำนวยการชุดใหม่แล้วเสร็จในวันที่ 6 เมษายน 2564

คณะกรรมการอำนวยการในวาระ พ.ศ.2562 – 2564 ได้ขับเคลื่อนการทำงานและกิจการของสมาคมฯ ให้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ตลอดวาระมีการจัดประชุมวิชาการสัญจรจำนวน 4 ครั้ง ทั้งในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ การดำเนินงานของสมาคมฯ ได้สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีสมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบ รวมจำนวน 607 คน นอกจากนี้สมาคมฯ ได้ดำเนินการจัดให้มีวารสารการปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่ได้จากการปฏิบัติการพยาบาลและการวิจัยเชิงพัฒนาคุณภาพของการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ในการส่งท้ายการสิ้นสุดภารกิจของคณะกรรมการอำนวยการชุดเก่านี้ ทางสมาคมฯ ขอขอบคุณท่านคณะกรรมการที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์ ที่ได้สนับสนุน ชี้นำและอนุเคราะห์กิจการของสมาคมฯ มาโดยตลอดและขออำนาจพรให้คณะกรรมการอำนวยการชุดใหม่มีกำลังกายกำลังใจ ในการขับเคลื่อนงานของสมาคมฯ ให้ก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องต่อไปเทอญ

รศ.ดร.พูลสุข ศิริพูล

นายกสมาคมฯ วาระ พ.ศ. 2562 - 2564

ติดต่อพวกเราได้ที่

กองบรรณาธิการ APN Newsletter:
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย
Email: apn.tnmc@gmail.com
Website: www.tnmc.or.th

กองบรรณาธิการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ตรีนิยม	บรรณาธิการ
2. นางจินตนา พรรณเนตร	กองบรรณาธิการ
3. ผศ. ดร.อติตยา พรชัยเกตุ โอวยอง	กองบรรณาธิการ
4. ดร.จิราภรณ์ ปั่นอยู่	กองบรรณาธิการ
5. นางสาวศิริพร ศรีสมัย	กองบรรณาธิการ